

Region Syddanmark

Byggeprogram

Psykiatrien i Region Syddanmark, Odense

Etablering af midlertidig retspsykiatrisk afsnit
Samt intensiv rehabiliterings afsnit i afd. P

September 2008

INDHOLDSFORTEGNELSE

0	GENEREL BESKRIVELSE	5
0.1	Grundlag	5
0.1.1	Projektets formål.....	5
0.1.2	Overordnet beskrivelse af institutionen.....	5
0.1.3	Behov og funktion.....	6
0.1.4	Eventuelle om- og tilbygninger i eksisterende bygninger.....	7
0.2	Bygherrens interne projektorganisation	7
0.3	Overordnede arealkrav	7
0.4	Budgetramme	7
1	STAMOPLYSNINGER	8
1.1	Beliggenhed og grundens data	8
1.2	Arealforhold	8
1.3	Myndighedsforhold	8
1.3.1	Byplan og lokalplanmæssige forhold.....	8
1.3.2	Bygningsmyndighed	8
1.3.3	Andre myndigheder	8
1.4	Forsyningsmæssige forhold	9
1.4.1	Varme	9
1.4.2	Vand.....	9
1.4.3	El	9
1.4.4	Afløb.....	9
1.4.5	Køling.....	9
1.4.6	Luftarter	9
1.4.7	Sprinkling	9
1.4.8	Telefon	9
1.4.9	Antenne	9
1.4.10	Affaldshåndtering.....	9
1.5	Oplysninger om eksisterende bygninger på grunden	9
2	FUNKTIONELLE KRAV	10
2.1	Disponering af byggegrunden	10
2.1.1	Terræn og haveanlæg	10
2.1.2	Adgangsveje	10
2.1.3	Parkering.....	10
2.2	Disponering af bygninger	10
2.2.1	Rumoversigt.....	10
2.2.2	Tilgængelighed for handicappede	11
2.2.3	Teknikrum	11
2.2.4	Rengøringsrum Placeres og indrettes efter aftale med rengøringsfunktionen.	11
2.2.5	Adgang til installationer.....	11
2.2.6	Vådtrum.....	11

2.2.7	Loft og skunkrum	12
2.3	Lydkrav.....	12
2.4	Miljøbevidst projektering.....	12
3	TEKNISKE KRAV	12
3.1	(0) Generelt.....	12
3.1.1	(02) Kvalitet.....	12
3.1.2	(05) Udtørring	12
3.2	(1) Bygningsbasis.....	13
3.2.1	(10) Jordbundsforhold.....	13
3.2.2	(12) Fundamenter	13
3.2.3	(13) Terrændæk.....	13
3.3	(2) Primære bygningsdele.....	13
3.3.1	(21) Ydervægge	13
3.3.2	(22) Indervægge	13
3.3.3	(23) Dæk	13
3.3.4	(24) Trapper og ramper	13
3.3.5	(26) Altaner	13
3.3.6	(27) Tage.....	13
3.3.7	(28) Øvrige primære bygningsdele	13
3.4	(3) Kompletterende bygningsdele.....	13
3.4.1	(31) Ydervægge, komplettering.....	14
3.4.2	(32) Indervægge, komplettering	14
3.4.3	(33) Dæk, komplettering	14
3.4.4	(34) Trapper, komplettering	14
3.4.5	(35) Lofter, komplettering	15
3.4.6	(36) Altankomplettering	15
3.4.7	(37) Tage, komplettering	15
3.5	(4) Overflader	15
3.5.2	(40) Belægninger og beplantninger i terræn	15
3.5.3	(41) Udvendige vægoverflader	15
3.5.4	(42) Indvendige vægoverflader	15
3.5.5	(43) Gulve, overflader	15
3.5.6	(44) Trapper og ramper, overflader	15
3.5.7	(45) Lofter, overflader	16
3.5.8	(46) Altaner, overflader	16
3.5.9	(47) Tage, overflader	16
3.6	(5) Ventilation og VVS	16
3.6.2	(5)2 Forsyninger.....	16
3.6.3	(50) VVS-anlæg, terræn	16
3.6.4	(52) Afløb og sanitet.....	16
3.6.5	(53) Vandinstallation i bygning	17
3.6.6	(55) Køling	17
3.6.7	(56) Varmeinstallation i bygning.....	17
3.6.8	(57) Ventilation	17
3.6.9	Ventilation, rumoversigt	18
3.7	(6) El og mekaniske anlæg.....	18

3.7.1	(60) Elanlæg terræn	18
3.7.2	Generelt.....	18
3.7.3	(63) Lavspænding.....	18
3.7.4	(64) Elektronik og svagstrøm.....	18
3.7.5	(66) Transportanlæg, leverance.....	19
3.7.6	(68) Øvrige Anlæg	19
3.8	(7) Inventar	19
3.8.1	(70) Inventar i terræn	19
3.8.2	(71) Teknisk inventar.....	19
3.8.3	(72) Tavler og skilte.....	19
3.8.4	(73) Opbevaringsmøbler.....	19
3.8.5	(74) Bordmøbler.....	19
3.8.6	(75) Siddemøbler	19
3.8.7	(76) Liggemøbler	19
3.8.8	(77) Boligtekstiler og afskærmninger.....	19
3.8.9	(78) Øvrigt inventar.....	20
3.9	(8) Øvrige bygningsdele	20
4	ADMINISTRATIVE KRAV	21
4.1	Prisoverslag	21
4.1.1	Totaløkonomisk beregning.....	21
4.2	Fordeling på overslagsår	21
4.3	Afledte tekniske driftsudgifter	22
	Herefter skal der påregnes vedligeholdelse svarende til eksisterende bygning og nuværende anvendelse.....	22
4.4	Udbudsform	22
4.5	Arbejdets videreførelse.....	22
4.6	Tidsplan.....	23
	Særlige litteraturhenvisninger:	25

0 GENEREL BESKRIVELSE

0.1 Grundlag

Som udgangspunkt for byggeriet forudsættes gældende love og regler samt relevante standarder overholdt.

Region Syddanmarks specifikke krav og ønsker, herunder miljøbevidst projektering fremgår af de enkelte punkter i nærværende byggeprogram.

0.1.1 Projektets formål

Afdeling P er en almen psykiatrisk afdeling, der udøver klinik, forskning og uddannelse inden for hele psykiatriens område.

Afdelingen er organiseret med specialiserede afsnit til behandling af skizofreni, stemningslidelser (herunder depression), angsttilstande og misbrug. Desuden er der specialafsnit til behandling af ældre og unge.

Afdelingen har 115 sengepladser, der er ca. 360 ansatte og et driftsbudget på ca. 150 mio. kr. årligt.

Afdelingen har 2 daghospitaler, efterbehandlings-ambulatorium, distriktskykiatrisk service inden for områderne skizofreni, gerontopsykiatri og ungdomspsykiatri. Der forefindes Psykoterapeutisk afsnit og Center for forebyggelse af selvmordsadfærd. Afdelingen varetager tilsynsfunktion på OUH og Nyborg Sygehus samt psykiatrisk betjening af særforsorgen i hele Fyns Amt.

Psykiatrisk afdeling modtager patienter fra Odense, samt kommunerne: Kerteminde, Langeskov, Munkebo, Nyborg, Ullerslev, Ørbæk og Årslev. Herudover har afsnit P2 lands- og landsdelsfunktion på området for spiseforstyrrelser.

Afdeling P indgår i Center for Spiseforstyrrelser sammen med medicinsk afdeling M, børneafdelingen H og Det Børne- og Ungdomspsykiatriske Hus.

Det er dette projekts intention, at ombygge en del af de eksisterende rammer til, at kunne udvide afdelingens behandlingstilbud med etablering af et intensiv rehabiliterings afsnit og midlertidig retspsykiatrisk sengeafsnit.

Nærværende byggeprogram beskriver forudsætninger og konsekvenser i denne ombygning.

0.1.2 Overordnet beskrivelse af institutionen

Psykiatricenter Øst, Odense består af to afdelinger, Voksenpsykiatrien Afd. P og Det Børne- Og Ungdomspsykiatriske Hus.

Afdelingerne bliver i rapporten benævnt, Afd. P og DBUH.

Ombygningerne behandlet i nærværende byggeprogram gælder kun afd. P.

Der er for nuværende 115 sengepladser på Afd. P, voksenpsykiatrisk afdeling, fordelt på følgende afsnit:

P1

Alment Psykiatrisk afsnit.

P2

Lukket ungdomspsykiatrisk afsnit

P3

Akut Modtageafsnit. Alle har enestuer, dog er der ikke etableret toilet og bad til alle stuer

P4

Åbent alment afsnit. Alle har enestuer, dog er der ikke etableret toilet og bad til alle stuer

P5

Lukket skizofreniafsnit. Alle har enestuer, dog er der ikke etableret toilet og bad til alle stuer

P6

Åbent alment afsnit. Alle har enestuer, dog er der ikke etableret toilet og bad til alle stuer

P7

Åbent gerontoafsnit. Alle har enestuer, dog er der ikke etableret toilet og bad til alle stuer

P8

Afsnit for mani og depressions sygdomme. Alle har enestuer, dog er der ikke etableret toilet og bad til alle stuer.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk afsnit

Afsnittet indeholder pt. 8 senge samt en række dagtilbud

Afd. P og Børn- & Ungeafsnittet har til huse i hver sine bygninger. Afsnittet berøres ikke af denne ombygning.

0.1.3 Behov og funktion

Nedenstående to nye afsnit etableres indenfor den eksisterende bygningsmasses rammer. Afd. P.'s nuværende funktion og opgave ændres ikke ved etablering af nedenstående nye afsnit. Der opstår ej heller i forbindelse hermed krav om udvidelse af afdelingen.

Nyt Intensiv rehabiliteringsafsnit:

Der oprettes et intensivt rehabiliteringsafsnit et nuværende tomt sengeafsnit i blok 4 efter samme princip som Psykiatrisk afdeling, Augustenborg. Afsnittet suppleres med en ambulance, højt specialiseret enhed indenfor skizofreniområdet.

Afsnittet indrettes med 12 sengestuer.

Afsnit og det ambulante skal benyttes til at sørge for:

At gøre kroniske, hovedsagelig skizofrene patienter klar til socialpsykiatriske tilbud så de ikke bliver "svingsdørs"-brugere af både socialpsykiatrien og behandlingspsykiatrien.

Være uddannelsessted/sparring for de socialpsykiatriske døgninstitutioner med henblik på kompetenceglidning og udvikling.

Skabe ro for disse indlagte patienter (et intensiv rehabiliteringsafsnit er ikke et akut afsnit og der forekommer ikke overbelægning) og skabe ro i de akutte afsnit de i dag er indlagt på.

Bedre og mere korrekt matchning af patient til udskrivningstilbud. Bedre opfølgning i udskrivningsfasen.

Bedre betjening behandlingsmæssigt og bedre medicin-/behandlingskompliance på de Socialpsykiatriske døgninstitutioner.

Nyt Midlertidigt Retspsykiatrisk afsnit:

Det tidligere afsnit P5, blok 3, omdannes til midlertidigt retspsykiatrisk afsnit. Der er mulighed for etablering af 14 pladser. Da der i forvejen er 7 retspsykiatriske patienter, giver det en reel tilvækst på 7 nye retspsykiatriske pladser.

Der vil så fra 2009 være retspsykiatriske pladser 3 steder i regionen:

Middelfart 18 pladser, Odense 14 pladser og Hviding 12 pladser. I alt 44 pladser. Der iværksættes sideløbende med ombygnings sagen et hurtigt udredningsarbejde der involverer de implicerede afsnit/afdelinger om og hvorledes der skal ske fordeling/specialisering, så kompetencer og forhold det enkelte sted udnyttes bedst.

De 44 pladser er ikke nok til at rumme alle indlagte, retspsykiatriske patienter, i det dette antal er stigende og i perioder er op i mod 70 indlagte. Det er derfor nødvendigt at alle de almenpsykiatriske afdelinger også tager akutte retspsykiatriske pladser.

I intensiv rehabiliteringsafsnit i Augustenborg har man med succes, kunne have 1 til 2 pladser til anbringelsesdømte der udsluses til anbringelse i socialpsykiatrien. Etableres et intensivt rehabiliteringsafsnit i Odense vil der være tilsvarende muligheder her, som kan inddrages i generelle diskussion om placering af de p.t. ca. 70 indlagte, retspsykiatriske patienter i regionen .

0.1.4 Eventuelle om- og tilbygninger i eksisterende bygninger

Projektet omfatter udelukkende ombygninger i blok 3 og blok 4, dvs. indenfor de eksisterende rammer af afd. P.

Begge afsnit forventes ombygget, inden indflytning af patienter. Der forventes således ikke behov for genhusning

0.2 Bygherrens interne projektorganisation

Som grundlag for opgaven ligger en "Intern Projektaftale", mellem Driftsområdet og Bygningsafdelingen. Projektaftalen indeholder blandt andet beskrivelse af den interne organisation, aftalegrundlaget, kompetencefordelingsdiagram, tidsplan for opgaven samt det økonomiske grundlag (anlægsbevilling).

0.3 Overordnede arealkrav

Etablering af Intensiv rehabiliteringsafsnit og Midlertidig retspsykiatrisk afsnit kræver ikke tilførsel af yderligere bebygget areal.

Midlertidig retspsykiatrisk afsnit indrettes i blok 3. Arealet der ombygges til Midlertidig retspsyk udgør 1090 m².

Der etableres gårdhave på 670 m². Gårdhaven indrettes og sikres til det ønskede niveau.

Intensiv rehabiliteringsafsnit indrettes i blok 4. arealet, der ombygges til Intensiv rehab udgør 726 m².

0.4 Budgetramme

De samlede Anlægsudgifter vurderes til kr. 5.000.000.- ved index 121,8.

1 STAMOPLYSNINGER

1.1 Beliggenhed og grundens data

Psykiatrien i Region Syddanmark, Odense
Sdr. Boulevard 29
5000 Odense

1afy – Vestermarken, Odense Jorder
1cc – Vestermarken, Odense Jorder
1øu – Vestermarken, Odense Jorder
1aaq – Vestermarken, Odense Jorder
1aay – Vestermarken, Odense Jorder

Projektet medfører ikke udvidelse af det bebyggede areal, og vil derfor ikke medføre ændringer på De eksisterende trafikale forhold

1.2 Arealforhold

Ovenstående matrikler huser det samlede OUH, inkl. Afd. P
Af det samlede bebyggede areal udgør afd. P 16.850 m²

1.3 Myndighedsforhold

1.3.1 Byplan og lokalplanmæssige forhold

Odense Kommune udarbejdede i 1969 byplanvedtægt nr. 43, gældende for området ved OUH.
Vedtægten dikterer en maks. Udnyttelsesgrad på 0,85, dvs. en tilnærmet bebyggelsesprocent på 85.

Der er ikke efterfølgende udarbejdet lokalplan for området. Om- og tilbygninger tilført OUH efter den politiske vedtagelse af Byplanvedtægt nr. 43, er vurderet, at kunne indeholdes under rammerne sat af byplanvedtægten.

Den praktiske håndtering i forbindelse med dette, i byggesager beskrives i punktet Vurdering.

Nærværende ombygning vil ikke kræve ændringer i forhold til ovenstående.

1.3.2 Bygningsmyndighed

Byggesagsbehandlende myndighed er Odense Kommune

Bygningsmyndigheden
Odense Slot, Indgang G
Nørregade 36 - 38
Postboks 730
5100 Odense C

Der søges dispensation for følgende:
Intet

1.3.3 Andre myndigheder

- Arbejdstilsynet

- Naturklagenævnet, Skov- og Naturstyrelsen, Naturbeskyttelsesloven – lovbekendtgørelse nr. 884 af 18. august 2004
- Levnedsmiddel- og miljøkontrollen
- Særlige godkendelsesmyndigheder, Statens strålehygiejniske institut, Lægemiddelstyrelsen, Statens Serum Institut
- Museumslov nr. 473 af 7. juni 2001

1.4 Forsyningsmæssige forhold

1.4.1 Varme

Nærværende ændringer er mindre ombygninger i eksisterende bygninger. Den eksisterende varmforsyning ændres således ikke.

1.4.2 Vand

Nærværende ændringer er mindre ombygninger i eksisterende bygninger. Den eksisterende vandforsyning ændres således ikke

1.4.3 EI

Nærværende ændringer er mindre ombygninger i eksisterende bygninger. Den eksisterende EL forsyning ændres således ikke.

1.4.4 Afløb

Nærværende ændringer er mindre ombygninger i eksisterende bygninger. De eksisterende afløbsforhold ændres således ikke.

1.4.5 Køling

Der etableres ikke nyt kølesystem.

1.4.6 Luftarter

Ikke aktuelt

1.4.7 Sprinkling

Der skal indledes forhåndsdialog med bygningsmyndigheden for at fastlægge strategien for brandsikring af bygningen.

Strategien skal indeholde mål, principper og ønsker til bygningens brandsikkerhedsniveau i forhold til bygningens anvendelse.

1.4.8 Telefon

Eksisterende telefonnet bibeholdes.

1.4.9 Antenne

Eksisterende antenneanlæg bibeholdes.

1.4.10 Affaldshåndtering

Der skal være tilstrækkelig med plads i og omkring bygningen, så der kan ske en hensigtsmæssig håndtering af affaldet i driftsfasen.

1.5 Oplysninger om eksisterende bygninger på grunden

Børn- & Ungepsykiatrisk afsnit ligger som nabo i egne bygninger. Disse berøres ikke af ombygningen i afd. P.

OUH ligger som en selvstændig bygningsmasse på matriklen. OUH berøres ikke af projektet.

2 FUNKTIONELLE KRAV

2.1 Disponering af byggegrunden

Projektet omhandler udelukkende ombygning i blok 3 og 4 i den eksisterende bygningsmasse. Der etableres Intensiv rehabiliteringsafsnit og midlertidig retspsykiatri i bygninger, der hidtil har fungeret som sengeafsnit

2.1.1 Terræn og haveanlæg

Patienter på midlertidig retspsykiatris afsnit er tvangsanbragte, hvilket stiller høje krav til etableringen af udearealerne, der således skal indrettes i forhold til den ønskede sikkerhed.

Alle udendørsområder indrettes efter "Vejledninger fra Statens Byggeforskningsinstitut", med særlig fokus på Region Syddanmarks funktion i det offentlige rum. Håndbog om blinde og svagsynedes behov for indretning i det indre og ydre miljø, udgivet af Dansk Blindesamfund. DS 3028 Tilgængelighed for alle.

2.1.2 Adgangsveje

Eksisterende adgangsveje bibeholdes. De ombyggede funktioner fordrer ikke ændringer heraf.

2.1.3 Parkering

Antallet af parkeringspladser skal som min. tage udgangspunkt i kommunens parkeringsregler og tilpasses den enkelte institution, såfremt der skal opfyldes særlige parkeringskrav. Parkeringspladser skal mindst have en størrelse på 2,5 x 5,0 m. Pladser til handicappede dog mindst 3,5 x 5,0 m, her skal vurderes om enkelte pladser skal være større. Handicappladser skal placeres og indrettes efter anvisninger fra De samvirkende invalideorganisationer og Vejledninger fra Statens Byggeforskningsinstitut.

Da projektet ikke forventes, at medføre yderligere trafikale belastning, vurderes der derfor ikke behov for anlæggelse af yderligere parkeringsareal

2.2 Disponering af bygninger

2.2.1 Rumoversigt

Intensiv Rehabiliteringsafsnit

Afd. P gennemgik en større ombygning med ibrugtagning primo 2007. Afsnittet, der fremover skal indeholde Intensiv Rehabiliteringsafsnit, var ikke en del af denne ombygning. Afsnittet, der indtil da indeholdt Terapi/dagafsnit, har stået tomt siden.

De eksisterende funktioner ændres så det nye Intensiv Rehabiliteringsafsnit ombygges til at indeholde følgende rum og funktioner:

Sengestuer
Køkkener
Opholdsrum
Vagt
Samtalerum
Personalerum
Terapi
Møderum
Depoter
Baderum

Flg. Tilføjelser indarbejdes i afsnittet

- Eksisterende kontorer ombygges til sengestuer
- Elementer udskiftes i eksisterende køkkener
- Øvrige rum og funktioner renoveres

Midlertidig retspsykiatrisk afsnit

Afsnittet har hidtil fungeret som lukket afsnit. Følgende funktioner har således hidtil været indeholdt i afsnittet.

Generelt bibeholdes Funktionerne.

Sengestuer
Køkkener
Opholdsrum
Vagt
Samtalerum
Personalerum
Terapi
Møderum
Depoter
Baderum

Flg. Tilføjelser indarbejdes i afsnittet

- Afsnittet tilføres et nyt toilet
- Elementer udskiftes i eksisterende køkkener
- Øvrige rum og funktioner renoveres

Størrelse og fremtidig placering af ovenstående rum og funktioner i det nye afsnit vurderes.

2.2.2 Tilgængelighed for handicappede

Bygningen skal indrettes efter de til enhver tid gældende bestemmelser udarbejdet af Dansk center for tilgængelighed, Statens Byggeforskningsinstitut, Tilgængelighedsbestemmelser fra Erhvervs- og Boligstyrelsen, Arbejdstilsynet og Bygningsreglementet.

2.2.3 Teknikrum

Udlægges i tilstrækkeligt antal og med gode adgangsforhold, således at servicepersonalet kan arbejde ved og omkring anlæg uden brug af ubekvemme arbejdsstillinger (Arbejdstilsynets krav). Gode belynings-, lyd- og rengøringsvenlighed/forhold, er meget vigtige her. Al planlægning for tekniske anlæg, skal udføres i samarbejde med institutionens tekniske afdeling/pedelansvarlige.

2.2.4 Rengøringsrum

Placeres og indrettes efter aftale med rengøringsfunktionen.

2.2.5 Adgang til installationer

Føringsveje skal disponeres således, at der er god adgang til installationer for vedligeholdelse og reparation.

Under henvisning til den enkelte institutions særlige funktionskrav, herunder mærkning.

2.2.6 Vådtrum

Alle vådrum skal indrettes efter gældende bestemmelser og anvisninger, her med særlig henvisning til Arbejdstilsynets bestemmelse om "Faste arbejdssteders indretning", Sygehusekets særlige manualer og regionens hygiejnestandard.

Personaletoaletter og omklædningsfaciliteter skal placeres centralt for de enkelte funktioner. Der anvendes ikke let nedbrydelige materialer i vådrum.

2.2.7 Loft og skunkrum

Adgang til loftsrums skal ske via let betjente lemme med folde-/skydestiger, og der skal etableres gangbro frem til og rundt om tekniske installationer.

Eventuelle skunkrum skal kunne inspiceres via lemme og opfylde Arbejdstilsynets krav til arbejdsstillinger.

Der skal monteres orienteringslys i både skunk og loftsrums.

2.3 Lydkrav

Generelt udføres lydregulering og lydisolering svarende til BR 08. For rum, der ikke kan sidestilles med tilsvarende rum i Bygningsreglementet, gælder at mellem alle rum, hvori der opholder sig mennesker, skal der tilvejebringes en luftlydisolation R'_w på mindst 45 dB (svarende til en 11 cm muret væg med puds på begge sider).

I forbindelse med afleveringsforretningen skal der være foretaget lydmålinger, der godtgør, at gældende krav til luftlydisolation, efterklangstid og trinlydsdæmpning, er overholdt

2.4 Miljøbevidst projektering

Det aktuelle projekts væsentligste miljøpåvirkninger og de afledte effekter på miljøet kortlægges for alle byggeriets livsfaser, jf. særligt notat om Miljøbevidst projektering og udførelse.

Miljøkortlægningen skal være gennemført senest i byggeprogramfasen og dokumenteres i et notat, der vedlægges byggeprogrammet.

Miljøpåvirkningernes væsentlighed prioriteres efter, hvor alvorlige deres miljøeffekter er. Ved prioriteringen udpeges de områder, hvor man får mest miljø for pengene/indsatsen. Herudfra foretages en prioritering af hvilke miljøpåvirkninger, der primært skal søges begrænset.

Generelle miljømål er indarbejdet i Paradigma for byggeprogram. Såfremt der på baggrund af prioritering af miljøpåvirkningerne bliver formuleret miljømål herudover, skal de indarbejdes i byggeprogrammet.

3 TEKNISKE KRAV

3.1 (0) Generelt

Byggematerialer med indhold af kemiske stoffer, der optræder på Miljøstyrelsens lister over uønskede stoffer skal begrænses.

Produkter og materialer, der har berøring med indeklimaet, skal fortrinsvis vælges indeklimamærkede.

Der skal vælges installationer, som medfører mindst muligt ressource forbrug i driftsfasen, lang levetid og lave vedligeholdelsesomkostninger.

3.1.1 (02) Kvalitet

Til grund for projektering og udførelse skal - udover generelle normer og forskrifter - lægges SBI - publikationer, BPS - detaljer, Byg - Erfa blade (kan ses på adressen: www.byg-erfa.dk), Byg - Erfa nøgle, leverandørforskrifter samt særlige specifikke manualer for den enkelte driftsenhed.

3.1.2 (05) Udtørring

I forbindelse med økonomi og tidsplan skal der tages hensyn til Region Syddanmarks krav til udtørring, som er nærmere defineret i Standard projektforslag.

Såfremt materialeleverandøren af overfladebehandlingen eller belægningen har andre krav til fugtindhold i underkonstruktionen skal disse følges.

3.2 (1) Bygningsbasis

3.2.1 (10) Jordbundsforhold

Ikke aktuelt

3.2.2 (12) Fundamenter

Ikke aktuelt

3.2.3 (13) Terrændæk

Ikke aktuelt

3.3 (2) Primære bygningsdele

3.3.1 (21) Ydervægge

Generelt berøres ydervægge berøres ikke af projektet. Ydervægge omkransende gårdhave til Midlertidig Retspsykiatrisk afsnit, sikres så forcering ikke er mulig.

3.3.2 (22) Indervægge

I det omfang, der foretages ændringer omkring vådrum anvendes der murværk, beton, letbeton eller tilsvarende materiale, der er modstandsdygtig overfor fugt.

3.3.3 (23) Dæk

Ikke aktuelt

3.3.4 (24) Trapper og ramper

Der etableres ikke nye trapper eller ramper i ombygningen

3.3.5 (26) Altaner

Ikke aktuelt

3.3.6 (27) Tage

Eksisterende tagkonstruktion og materialer berøres ikke i ombygningen

3.3.7 (28) Øvrige primære bygningsdele

3.3.7.1 (28)1 Installationsskakte

Installationsskakte skal være tilgængelige for inspektion i hele deres længde.

Såfremt vandrette installationskanaler ikke er tilgængelige, føres vandbærende installationer i bygning i fodringsrør, således at eventuelle utætheder kan observeres, og udskiftning af installation kan foretages uden ophugning og/eller optagning af gulve.

3.4 (3) Kompletterende bygningsdele

Ved anvendelse af materialer hvor der er risiko for afgang til indeklimaet, skal der indhentes erklæring fra leverandøren om produkternes afgang. Det produkt med mindst afgang i driftsperioden vælges.

3.4.1 (31) Ydervægge, komplettering

3.4.1.1 (31)1 Vinduer og døre

- Eksisterende udvendige døre i begge afsnit bibeholdes. Glas i yderdør i Midlertidig retspsykiatrisk afsnit udskiftes til sikkerhedsglas. Valg og anvendelse sker iht. Retningslinier for valg og anvendelse af sikkerhedsglas, udgivet af Glas Branche Foreningens Teknik- og miljøudvalg
- Glas i eksisterende vinduer i Midlertidig retspsykiatrisk afsnit, udskiftes til sikkerhedsglas. Valg og anvendelse sker iht. Retningslinier for valg og anvendelse af sikkerhedsglas, udgivet af Glas Branche Foreningens Teknik- og miljøudvalg)

Dør- og vinduesleverandør skal være tilsluttet en anerkendt kontrolordning fx DVC.

3.4.1.2 (31)2 Sikring mod indbrud

Den eksisterende sikring tænkes genanvendt

3.4.1.3 (31)3 Låse

I det omfang låsene ikke tilpasset afdelingens eksisterende system, udskiftes disse.

3.4.1.4 (31)4 Sålbenke vinduesbundstykker og afdækninger

Der anvendes eksisterende sålbænke og afdækninger

3.4.1.5 (31)5 Solafskærmning

Ikke aktuelt

3.4.2 (32) Indervægge, komplettering

3.4.2.1 (32)1 Døre mv.

Der redegøres for ønsker eller krav. Der oplyses bl.a.:

- Karme: Trækarme
- Bundstykker: Ingen
- Dørplade: Massiv med malet overflade
- Nye døre til rum, hvor der installeres bruser eller lignende, skal udføres af højtrykslaminerede dørplader med hårdtræs kantliste, der lakeres med 3 gange skibslak.
- Nye døre til rum med gulvafløb skal som minimum udføres med underside, som er lakeret med 3 gange skibslak.
- Døre til handicaptolletter skal i fri åbning kunne passeres af en kørestol.
- Lyddøre anvendes ved alle kontorer og samtalerum
- Dørpumper: Af hensyn til handicapvenlighed og tilgængelighed skal dørpumper branddøre og døre i adgangsveje udføres med friløbsarm, som kun lukker via røgdetektorer.
- Dørgreb: Metal

3.4.3 (33) Dæk, komplettering

Ikke aktuelt

3.4.4 (34) Trapper, komplettering

Ikke aktuelt

3.4.5 (35) Lofter, komplettering

Lofter udføres, således at både akustiske og æstetiske krav er tilgodeset, ligesom især krav til hygiejne gør, at disse ikke må kunne afgive eller ophobe støv. Lofterne skal kunne tåle afvaskning med almindelige rengøringsmidler og skal kunne demonteres for jævnlig inspektion.

Lofter udskiftes hvor dette er nødvendigt, for, at kunne overholde ovenstående samt gældende krav til efterklangstid.

3.4.6 (36) Altankomplettering

Ikke aktuelt

3.4.7 (37) Tage, komplettering

Ikke aktuelt

3.5 (4) Overflader

3.5.1.1 (4)1 Generelt

Alle overflader skal være glatte, således at der ikke kan ophobes støv. Væggene skal kunne tåle afvaskning med almindeligt rengøringsmiddel. I specielle områder skal væggene kunne tåle desinfektion med hospitalssprit 70%. Bag håndvaske skal overfladen kunne tåle langvarig påvirkning af koncentreret sæbe.

3.5.2 (40) Belægninger og beplantninger i terræn

- Gårdrum til Midlertidig Retspsykiatrisk afsnit forventes primært belagt med græs. Opholdsareal ved bygningen belægges med fliser
- Gårdrum til Intensivt rehabiliteringsafsnit forventes ikke ændret.

Alt anlægsgartnerarbejde skal udføres i henhold til Normer for Anlægsgartnerarbejde. Der henvises til Byg Erfa 01 12 19 SfB (19). Niveau fri adgang til bygninger med terrændæk.

Friarealer skal anlægges, så de kan plejes uden brug af giftstoffer.

3.5.3 (41) Udvendige vægoverflader

De udvendige vægoverflader på bygningen berøres ikke i projektet

Hegnet, der etableres omkring gårdrummet i Midlertidig Retspsykiatri, udføres med en glat overflade eller med lodrette profiler, der hindrer mulighed for at kunne forcere hegnet. Hegnet etableres i en højde, der sikrer forcering.

3.5.4 (42) Indvendige vægoverflader

Vægbeklædning fastlægges i øvrigt under hensyntagen til såvel hygiejniske som lydmæssige og klimatiske forhold, samt til den underliggende konstruktion, herunder også til de ansattes og brugernes velvære og befindende.

Beklædning/behudling på alle skillevægge skal være robust og holdbar overfor såvel mekaniske som rengøringsmæssige påvirkninger, der er normalt forekommende på en institution.

3.5.5 (43) Gulve, overflader

Generelt forventes eksisterende gulve at kunne genanvendes

I bade- og omklædningsrum samt rengøringsrum og toiletter skal gulvbelægningen være af skridsikker vinyl med sokkelhulkehl eller af skridsikre klinker med sokkelhulkehl.

3.5.6 (44) Trapper og ramper, overflader

Eksisterende trapper forbinder stueetage med kælder. Disse er ikke en del af projektet

- 3.5.7 (45) Lofter, overflader**
Eksisterende lofter forventes genanvendt
- 3.5.8 (46) Altaner, overflader**
Ikke aktuelt
- 3.5.9 (47) Tage, overflader**
Ikke aktuelt
- 3.6 (5) Ventilation og VVS**
- 3.6.1.1 (5)1 Generelt**
Ved udformning, materialevalg og placering i bygning/terræn skal installationerne sikres lang levetid. Desuden skal renholdelse, vedligeholdelse og reparation/udskiftning kunne foretages uden væsentlige indgreb i andre bygningsdele og befæstede arealer. Ressourceforbruget i byggefasen skal minimeres. Energiforbruget skal opfylde kravene til A2 (alternativt A1) i energimærkningsordningen EMO.
Der skal foreligge skriftlig information til brugerne til de forskellige foranstaltninger til begrænsning af energiforbruget for fjernaflæsning.
- 3.6.2 (5)2 Forsyninger**
Hovedledninger skal dimensioneres under hensyntagen til kendte og sandsynlige fremtidige udvidelser. Alle hovedmålere skal være forberedt/udført for fjernaflæsning. Nye bimålere skal være forberedt/udført for fjernaflæsning.
- 3.6.2.1 Vandforsyning**
Ved nyetablering skal hovedforsyning indføres i VVS-central, hvor målerarrangement placeres. Målertype og placering aftales med vandforsyningsselskabet og i henhold til vandforsyningsregler. Målere skal være forberedt/udført for fjernaflæsning.
- 3.6.2.2 Varmeforsyning, fjernvarme**
Eksisterende fjernvarmeforsyning berøres ikke.
- 3.6.2.3 Varmeforsyning, egen kedelcentral**
Ikke aktuelt
- 3.6.2.4 (5)3 Teknik- og VVS-centraler**
Der skal disponeres således, at installationerne sikres god tilgængelighed, og således at der er plads til kendte og sandsynlige udvidelser. Se pkt. 4.3.7.1.
- 3.6.2.5 (5)4 Overvågningsanlæg**
I det omfang, der etableres nye funktioner, etableres der automatisk overvågning af væsentlige funktioner i de tekniske anlæg.
- 3.6.3 (50) VVS-anlæg, terræn**
Ikke aktuelt
- 3.6.3.1 (50)1 Varmeledninger, fjernvarme**
Ikke aktuelt
- 3.6.4 (52) Afløb og sanitet**
Sanitet i køkkener udskiftes.
- 3.6.4.1 (52)1 Tagrender og nedløb**
Ikke aktuelt

3.6.5 (53) Vandinstallation i bygning

Eksisterende vandinstallationer genanvendes, og renoveres i nødvendigt omfang.

3.6.6 (55) Køling

Ikke aktuelt

3.6.7 (56) Varmeinstallation i bygning

Eksisterende varmeinstallationer forventes genanvendt

3.6.8 (57) Ventilation

Etableres der ny Ventilation skal denne generelt udføres i henhold til den aktuelle rumklasse og risikoen for luftbåren smitte/infektion – Statens Serum Institut: Desinfektion i Sundhedssektoren. Seneste reviderede udgave.

Ventilation udføres som behovsstyret mekanisk ventilation og naturlig ventilation med varmegenindvinding.

Ventilation udføres som reguleringsvenlig kombination af mekanisk og naturlig ventilation under hensyntagen til det enkelte lokales funktion.

Da kravene er meget specifikke fra rumtype til rumtype, skal der ofres megen opmærksomhed på opdelingen i anlægstyper (herunder også principper for hybridventilation, og forslagsstillere skal disponere anlæg og rum ud fra disse hensyn.

3.6.8.1 Ventilation, forsyningsanlæg

Ventilationsanlæg skal udføres så der opnås den mest hensigtsmæssige drift. Alle anlæg skal være med separate indblæsnings- og udsugningsventilatorer, separate friskluft- og afkastfiltre med varmegenvinding.

Varmevekslere skal være af krydsvekslertypen. I områder, hvor smitte- og infektionsrisiko er stor, skal varmevekslingen foregå ved hjælp af væskekoblede batterier.

3.6.8.2 Ventilation, distributionsanlæg

Alle kanaler skal udføres i varmt galvaniseret stålplade. Kanalsystemet skal tilstræbes udført med spiralfalsede kanaler. Kun hvor pladskrav gør det nødvendigt accepteres firkantede kanaler (gælder ikke nybyggeri).

Kanalsystemet skal udføres med mindst muligt tryktab.

3.6.8.3 Ventilation, forbrugsanlæg

Ved nyetablering skal alle ventilationsanlæg udstyres med automatikanlæg med minimum følgende faciliteter:

- Tidsstyring
- Individuel behovsstyring
- Temperaturstyring, alternativt CO₂ styring, må ikke overstige 1000 ppm
- Ventilatorstyring, trinløs hastighedsregulering
- Modulerede by-pass over varmeveksler
- Varmefladestyring
- Frostsikring af varmeflade
- Tilisningsvagt på varmeflader
- Filtervagt
- Brandtermostater
- Registrering af driften
- Alle driftsalarmere skal signaleres på betjeningspanel placeret efter aftale med driftspersonalet

Automatikanlægget skal som hovedregel være tilsluttet CTS-anlæg, som minimum være forberedt for tilslutning til CTS-anlæg.

3.6.9 Ventilation, rumoversigt

Rumoversigt:

Ventilation / udsugning i køkkener renoveres i nødvendigt omfang

Renovering / etablering af ventilation i opholdsrum skal vurderes i projekteringsfasen.

Kanaler og armaturer i ventilationsanlæg skal udføres, så lyddæmpningen svarer til den krævede dæmpning mellem rum.

Miljøstyrelsens vejledende krav til ekstern støjniveau overholdes.

3.7 (6) El og mekaniske anlæg

Elmålere skal kunne fjernaflæses.

3.7.1 (60) Elanlæg terræn

3.7.2 Generelt

Ved udformning, materialevalg og placering i bygning/terræn skal installationerne sikres lang levetid. Energiforbruget skal opfylde kravene til A2 (A1) mærkning i energimærkningsordningen EMO.

3.7.2.1 (60)1 Ledningsanlæg udenfor bygning

Ledningsanlæg etableres i forhold til den ønskede udvendig belysning

3.7.2.2 (60)2 Belysningsanlæg

Der etableres udvendig belysning i gårdrum i fornødent omfang

3.7.2.3 (60)3 Installation for anlæg under terræn

Ikke aktuelt

3.7.3 (63) Lavspænding

Ingen bemærkninger

3.7.4 (64) Elektronik og svagstrøm

Følgende leverancer indeholdes i projektet

- Dør-/porttelefonanlæg til begge afsnit
- Telefonanlæg, efter gældende standard i Region Syddanmark
- Dataanlæg, efter gældende standard i Region Syddanmark
- Alarmanlæg, kaldeanlæg, personsøgeanlæg, røgalarmer og røgalarmanlæg
- Sikringsanlæg (ABA ABDL-anlæg mv.) i det omfang det kræves af bygningsmyndigheden
- Tavler i det omfang det er nødvendigt ved nye installationer
- Renovering af eksisterende lys og kraftinstallationer
- Udvendig belysning i gårdhaver
- Terrænbelysning
- Varslingsanlæg
- Nød- og panikbelysning, i det omfang det kræves af bygningsmyndigheden
- Hvidevarer til køkkener i begge afsnit
- Tomrørsinstallation til EPJ
- Alle nye el-installationer og el-forbrugende apparaturer skal opfylde højeste krav til energibesparelse

3.7.4.1 (64)1 Antenneanlæg

Der forventes ikke ændret på eksisterende antenne anlæg

3.7.5 (66) Transportanlæg, leverance

Der er elevator i de eksisterende bygninger. Elevatoren forbinder primært stueetagen med kælderen.

Administrationsafsnittet er med 1. etage. Denne del af bygningerne berøres ikke af projektet.

Stueetagen er opført uden niveauspring

3.7.6 (68) Øvrige Anlæg

Varslingsanlæg. I henhold til myndighedskrav etableres varslingsanlæg, jf. Brandteknisk vejledning nr. 24. Brandsikring af boligbyggeri. Alle anlæg skal udarbejdes i samarbejde med de lokale myndigheder.

3.8 (7) Inventar

Region Syddanmark har ingen fælles indkøbspolitik, og det vides ikke p.t., hvornår en sådan er udfærdiget.

Indkøb af løst inventar skal foregå i tæt dialog med Region Syddanmarks indkøbsafdeling og den enkelte institution.

3.8.1 (70) Inventar i terræn

Der etableres bænke og borde i gårdrummene. Inventar i Midlertidig retspsykiatrisk afsnit fastgøres til terræn.

3.8.2 (71) Teknisk inventar

Indkøb af apparatur, udstyr og andet teknisk inventar skal foregå i tæt dialog med Region Syddanmarks indkøbsafdeling samt den enkelte institution. Dette punkt vil som oftest fremstå som bygherreleverance, men med udførelse af tekniske installationer under entreprisen.

3.8.3 (72) Tavler og skilte

Ikke aktuelt

3.8.4 (73) Opbevaringsmøbler

Alt inventar skal være af robust og gedigent kvalitet. Projektforslaget skal angive overordnet placering af løst og fast inventar.

3.8.5 (74) Bordmøbler

Alle borde skal være af robust og gedigent kvalitet. Projektforslaget skal angive overordnet placering af løst og fast inventar.

3.8.6 (75) Siddemøbler

Alle siddemøbler skal være af robust og gedigent kvalitet. Projektforslaget skal angive overordnet placering af løst og fast inventar.

3.8.7 (76) Liggemøbler

Alle liggemøbler og senge skal være af robust og gedigent kvalitet. Projektforslaget skal angive overordnet placering af løst og fast inventar.

3.8.8 (77) Boligtekstiler og afskærmninger

Alle tekstiler skal kunne vaskes ved 80⁰ grader og opfylde hygiejnekravene til den enkelte institution.

3.8.9 (78) Øvrigt inventar

3.9 (8) Øvrige bygningsdele

Facademure / tagudhænget i gårdrum til Midlertidig Retspsykiatri sikres, så det ikke er muligt, at forcere væggen.

Der etableres et værn, der således forhøjer muren med ca. 150 – 200 cm.

4 ADMINISTRATIVE KRAV

Alle budgettal er eksklusive moms.

4.1 Prisoverslag

Beskrivelse	Kr.
Arealkøb	0
Grundudgifter	0
Håndværkerudgifter inkl. fast inventar	3.900.000
Løst inventar, specifikt bygherreleverancer	350.000
Omkostninger	450.000
Vejrligsforanstaltninger	0
Uforudseelige udgifter	300.000
Samlede udgifter	5.000.000

Prisniveau: Index 121,8

4.1.1 Totaløkonomisk beregning

Der udføres ikke totaløkonomisk beregning i projektet.

4.2 Fordeling på overslagsår

Overslagsår	i 1.000 Kr.
2008	500.000
2009	4.500.000
Samlede udgifter	5.000.000

Prisniveau: index 121,8

4.3 Afledte tekniske driftsudgifter

Renovering og ombygning omfatter en eksisterende udnyttet bygning, hvor energiforbrug og driftsudgifter ikke forventes forøget.

Der forventes kun minimale vedligeholdelsesudgifter de første 5 år efter afleveringen.

Herefter skal der påregnes vedligeholdelse svarende til eksisterende bygning og nuværende anvendelse.

4.4 Udbudsform

Projektet udbydes i et begrænset udbud i hovedentreprise, med tildelingskriteriet laveste pris.

4.5 Arbejdets videreførelse

Nærværende resume fra byggeprogram forelægges regionsrådet til godkendelse den 27. oktober 2008, med frigivelse af anlægsbevilling.

Licitation afholdes medio november 2009.

Udførelsesperioden forventes fra medio marts 2010 til medio december 2010.

Bygningen forventes klar til indflytning ultimo december 2010.

4.6 Tidsplan

Rammetidsplan	Start	Slut
Godkendelse af Idéoplæg	01.08.08	29.09.08
Programoplæg	19.09.08	01.10.08
Godkendelse af Byggeprogram og anlægsbevilling	01.10.08	27.10.08
Rådgivervalg og rådgiverkontrakt	27.10.08	03.11.08
Projektforslag	03.11.08	01.12.08
Projektering og udbud	01.12.08	01.02.09
Licitation og godkendelse	01.02.09	04.03.09
Kontrahering 5 dage	04.03.09	09.03.09
Udførelse	10.03.09	31.08.09
Afleveringsforretning	01.10.09	01.09.09

Bilag:

Miljøbevidst projektering og udførelse

Særlige litteraturhenvisninger:

Særlige litteraturhenvisninger

- "Det gode badeværelse" udgivet af Vejle Amt. Pjece med retningslinier for indretning af badeværelser til plejekrævende patienter på sygehusene, juni 2001, <http://www.ckhm.dk>,
- "Den gode sengestue", <http://www.ckhm.dk>
- Særlige AT-vejledninger
- Vejledninger fra Sundhedsstyrelsen
- Særlige vejledninger fra Statens Serums Institut
- Bolig-, motor- og hjælpemiddeludvalget under de samvirkende invalideorganisationer
- Hygiejneregler for om- og tilbygning i Region Syddanmark, www.regionsyddanmark.dk
- Håndbog fra Ribe Amts Hjælpemiddelcentral – Egnet byggeri for ældre og handicappede 2001 <http://www.ckhm.dk>
- Særlige vejledninger og manualer for den enkelte driftsenhed
- Håndbog om blinde og svagsynedes behov for indretning i det indre og ydre miljø, udgivet af Dansk Blindesamfund
- Miljøprojekt nr. 689, 2002, Miljøvurdering af byggeri. Miljøstyrelsen. [Miljøvurdering af virkemidler i byggeri, Miljøstyrelsen](#)
- Miljødeklarering og –klassifikation af bygninger. Forslag til fremgangsmåde. By og Byg Dokumentation 014. 2001. <http://www.sbi.dk/miljo-og-energi/miljovurdering/miljoindikatorer-for-bygninger/miljodeklarering-og-klassificering-af-bygninger/?searchterm=Dokumentation%20014>
- Miljørigtig projektering af byggeri, Miljøsmål, virkemidler og målopfyldelse. By og Byg Resultater 021. 2002. <http://www.sbi.dk/miljo-og-energi/miljovurdering/miljorigtig-projektering-af-byggeri/miljorigtig-projektering-af-byggeri>
- Kemi i byggeri. Miljøprojekt Nr. 1144. Miljøstyrelsen Januar 2007. <http://www2.mst.dk/common/Udgivramme/Frame.asp?pg=http://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2007/978-87-7052-356-1/html/helepubl.htm>
- Notat om Miljøbevidst projektering og udførelse. Internt notat. Bygningsafdelingen.